

Broj:
Sarajevo, 29.12.2020. godine

PRIMLJENO:		29-12-2020	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijava
01-	50-1-	2520	20

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

n/r predsjedavajuće, gđa. Borjana Krišto

Na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), podnosim

POSLANIČKU INICIJATIVU

kojom Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zadužuje Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine da, bez odlaganja, započne direktne pregovore o nabavci vakcina za najugroženije kategorije stanovništva Bosne i Hercegovine sa kompanijama koje su dobile odobrenje Evropske komisije za proizvodnju i distribuciju vakcine protiv koronavirusa (COVID-19), s obzirom da postoje određene najave da zbog proceduralnih razloga naše pristupanje Instrumentu za globalni pristup vakcini za COVID-19 (COVAX) neće donijeti očekivane rezultate, te da ćemo u okviru ovog Instrumenta biti među posljednjim državama članicama koje će dobiti vakcinu. Istovremeno, potrebno je u što kraćem roku aktivirati paket Evropske unije od 70 miliona EUR-a za rani pristup vakcinama protiv koronavirusa (COVID-19), koji je odobren za zemlje Zapadnog Balkana u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II).

Obrazloženje

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 28. vanrednoj sjednici održanoj 16.09.2020. godine dalo saglasnost na Ugovor o nabavci vakcine sa Globalnom alijansom za vakcine (GAVI), nakon što je usvojena Informacija o pristupanju Bosne i Hercegovine Instrumentu za globalni pristup vakcini za COVID-19 (COVAX). Nakon toga, ministrica civilnih poslova potpisuje 18.09.2020. godine, u ime Bosne i Hercegovine, Ugovor o nabavci 1.230.000 doza vakcina sa GAVI-jem. U međuvremenu je, uz određeno kašnjenje, izvršena uplata finansijskih sredstava za nabavku vakcine protiv COVID-a. Međutim, treba imati u vidu da je svrha COVAX instrumenta da preko milijardu doza vakcina bude dostupno ljudima u zemljama sa niskim i srednjim prihodima. Učesće Bosne i Hercegovine u COVAX instrumentu može se ocijeniti pozitivnim, ali problem predstavlja činjenica da je u okviru tog Instrumenta Bosna i Hercegovina jedna od 172 države koje čekaju na svoju dozu vakcina. Prema neslužbenim informacijama i informacijama iz medija, zbog proceduralnih propusta, BiH bi mogla među posljednjima dobiti vakcinu u okviru COVAX mehanizma.

Sve navedeno zahtijeva hitnu i neodložnu reakciju Ministarstva civilnih poslova BiH i Vijeća ministara BiH, jer ako budemo zavisili samo od COVAX instrumenta, realno je očekivati da niti u 2021. godini nećemo pandemiju koronavirusa (COVID-19) moći staviti pod kontrolu i vratiti se normalnom životu. Zbog toga je potrebno da kao država radimo na alternativnim načinima da što prije dođemo do sigurne i efikasne vakcine. U tom smislu, ova inicijativa ima dva potencijalna rješenja. Prvo rješenje je da idemo u direktne pregovore sa kompanijama koje su dobile odobrenje Evropske komisije za distribuciju vakcine. Jedna od takvih kompanija je Pfizer-BioNTech, a očekuje se uskoro da će Moderna i Oxford-AstraZeneca vakcine dobiti odobrenje Evropske komisije. Ovo je metodologija koju su već primjenjivale zemlje iz regiona, poput Srbije, Albanije i Sjeverne Makedonije¹ i nema razloga da Bosna i Hercegovina isto ne postupi. Drugo potencijalno rješenje je korištenje IPA II pretpristupnog instrumenta EU, u okviru kojeg se planira iznos od 70 miliona EUR-a za zemlje Zapadnog Balkana, kako bi paralelno sa zemljama članicama EU mogle dobiti određene doze vakcina. Na ovaj način privremeno bi se prevazišao vremenski jaz dok vakcine iz COVAX instrumenta ne budu široko dostupne i to je nešto što Bosna i Hercegovina svakako treba iskoristiti u saradnji sa svojim evropskim partnerima.

Na kraju, treba naglasiti da krajnji cilj vlasti Bosne i Hercegovine treba biti zaštita zdravlja i života svih građana, te da proces nabavke vakcine treba da bude apsolutni prioritet i u planiranju Nacrta budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu. Dodatni razlog za razumijevanje i hitnost u usvajanju i realizaciji ove inicijative leži u činjenici da je prema sadašnjem Ugovoru sa GAVI-jem, za BiH planirano 1.230.000 doza, što je dovoljno za 615.000 građana tj. za samo 20% stanovništva. To nije dovoljan procenat da bi se pandemija stavila pod kontrolu i na to stalno upozoravaju zdravstveni stručnjaci i medicinski eksperti. Ukoliko bi se ova inicijativa realizirala imali bi pored navedenih 1.230.000 doza obezbijedeno još najmanje isto toliko doza sigurne i efikasne vakcine i tek tada bi mogli o procentima koji garantuju da će dovoljan dio populacije biti imuniziran od bolesti koronavirusa (COVID-19). To u konačnosti neće donijeti samo zdravstvene benefite, koji su svakako primarni, već i privredne, sociološke, psihološke i svake druge benefite po građane Bosne i Hercegovine.

Dr. Denis Zvizdić

¹ U Srbiju je već isporučeno 4.875 doza Pfizer-BioNTech vakcine i iste se još od 24. decembra daju prioriternim grupama stanovništva kao što su medicinski radnici i korisnici staračkih domova. U januaru se u Srbiji očekuje isporuka još 21.000 doza Pfizer-BioNTech vakcine koja je u testnoj fazi pokazala uspješnost imunološkog odgovora od preko 95%. Npr. Sjeverna Makedonija je postigla bilateralni dogovor sa Bugarskom da će Bugarska od svake isporuke vakcina protiv COVID-19, koje je kupila direktno od proizvođača, dio donirati Sjevernoj Makedoniji. Zbog toga će u Sjevernu Makedoniju vakcine stizati istovremeno kada i u ostale zemlje članice EU. Sličnu metodologiju primjenjivala je i Albanija, koja je postigla dogovor sa Poljskom, ali se paralelno vrše i direktni pregovori Vlade Albanije sa kompanijom Pfizer.